

(Validat pel Pla d'Estudis de 1985)

10057 - DRET CANÒNIC

SECCIÓ I

TEMA 1. EL DRET CANÒNIC EN LA HISTÒRIA

1. El dret canònic al primer mil·lenni. El dret canònic clàssic.
3. El dret canònic fins al CIC 17. El CIC i el Codi de les esglésies orientals.

TEMA 2. LA LLEI I ELS COSTUMS EN L'ORDENAMENT CANÒNIC

1. La Llei canònica. 2. Interpretació i llacunes de la llei. Disposicions generals de l'administració eclesiàstica. El costum: elements de la norma consuetudinària canònica.

TEMA 3. ELS ACTES ADMINISTRATIUS

1. El decret singular. 2. El precepte. 3. El rescripte. 4. El privilegi. 5. La dispensa.

TEMA 4. ELS SUBJECTES EN L'ORDENAMENT JURÍDIC CANÒNIC

1. La persona i el subjecte en l'ordenament jurídic canònic. 2. Circumstàncies modificatives de la capacitat d'obrar. 3. La persona jurídica: precedents històrics. 4. Noció de classes i de règim en el CIC 83.

TEMA 5. L'ACTE JURÍDIC CANÒNIC

1. Introducció. 2. Regulació codicial. 3. Estructura de l'acte:
a) declaració de voluntat; b) forma; c) la causa. 4. Vicis i accions.

SECCIÓ II

DRET MATRIMONIAL CANÒNIC

TEMA 6. EL MATRIMONI CANÒNIC

1. Definició i consideració sacramental del matrimoni. 2. El principi del *favor iuris*. 3. Els fins del matrimoni. 4. Les propietats essencials. 5. Els "béns del matrimoni".

A) CAPACITAT

TEMA 7. EL IUS CONUBII I ELS IMPEDIMENTS MATRIMONIALS

1. L'Ius conubii. Els impediments matrimonials. 3. Enumeració dels impediments: edat, impotència, vincle, disparitat de cultes, ordre sagrat, vot, rapte, crim i parentiu.

B) CONSENTIMENT

TEMA 8. EL CONSENTIMENT MATRIMONIAL

1. Evolució històrica del principi consensual. 2. Naturalesa, funció i contingut del consentiment. 3. Requisits: a) capacitat consensual, b) voluntarietat, c) conjugalitat, d) manifestació.

TEMA 9. ERROR I CONSENTIMENT MATRIMONIAL

1. L'error iuris: a) sobre la naturalesa del matrimoni, b) sobre les propietats del matrimoni. 2. L'error facti: a) sobre la identitat de la persona, b) sobre les qualitats. 3. Error dolosament causat.

TEMA 10. VIOLÈNCIA I POR EN EL CONSENTIMENT MATRIMONIAL

1. Introducció. 2. Violència física. 3. Por. 4. Diferències entre violència i por.

TEMA 11. EL CONSENTIMENT SIMULAT

1. Introducció. 2. La simulació parcial. 3. La simulació total.

TEMA 12. EL CONSENTIMENT CONDICIONAT

1. Nocions generals sobre la condició. 2. Evolució històrica. 3. Règim legal.

C) LA FORMA EN EL MATRIMONI

TEMA 13. LA FORMA JURÍDICA SUBSTANCIAL

1. La forma jurídica substancial i la preparació per al matrimoni. 2. Evolució històrica de la forma. 3. La funció de la forma en el matrimoni. 4. La forma ordinària (referència al matrimoni en secret). 5. La forma extraordinària.

D) ESTRUCTURA JURÍDICA DEL MATRIMONI

Universitat
Autònoma
de Barcelona Facultat de Dret

TEMA 14. EL MATRIMONI IN FACTO ESSE

1. Estructura jurídica del matrimoni. 2. La relació jurídica matrimonial. 3. La filiació.

E) REVALIDACIÓ, SEPARACIÓ I DISSOLUCIÓ DEL MATRIMONI

TEMA 15. REVALIDACIÓ

1. Nocions generals. 2. La convalidació simple. 3. La sanació a l'arrel.

TEMA 16. SEPARACIÓ CONJUGAL

1. Noció i distincions. 2. Separació perpètua.- 3. Separació temporal. 4. Efectes de la separació.

TEMA 17. DISSOLUCIÓ DEL MATRIMONI

1. La indissolubilitat i la dissolució en el sistema matrimonial canònic. 2. La dissolució per mort. 3. La dissolució del matrimoni no consumat. 4. El privilegi paulí. 5. Altres supòsits de dissolució.

SECCIÓ III

A) PART GENERAL DEL DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT

TEMA 18. EL DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT

1. Significat de l'expressió "dret eclesiàstic". 2. El dret eclesiàstic com a branca de l'ordenament jurídic de l'Estat. 3. El dret eclesiàstic internacional.

TEMA 19. EL DRET ECLESIASTIC EN LA HISTÒRIA

1. Monisme i dualisme. 2. El cesaro-papisme. 3. L'hierocràcia medieval. 4. La reforma protestant. 5. La regalism. 6. La llibertat religiosa i les declaracions de drets. 7.- Separatisme liberal. 8. Constitucionalisme europeu. 9. La llibertat religiosa com a dret humà.

TEMA 20. PRECEDENTS DEL DRET ECLESIASTIC ESPANYOL

1. Antecedents. 2. El dret eclesiàstic de la II República. 3. El dret eclesiàstic del Règim de 1936-1977. 4. El dret eclesiàstic en el procés de reforma política.

TEMA 21. FONTS DEL DRET ECLESIASTIC ESPANYOL

1. Introducció. 2. La Constitució de 1978. 3. Fonts pactícies del dret eclesiàstic espanyol.

TEMA 22. EL PRINCIPI DE LLIBERTAT RELIGIOSA

1. La llibertat religiosa com a principi configurador de l'Estat i com a dret de la persona. 2. Significat de la llibertat religiosa com a principi de definició de l'Estat.

TEMA 23. EL PRINCIPI DE LAÏCITAT

1. Laïcitat de l'Estat. 2. Connexió amb el principi de llibertat religiosa. 3. Relació amb la Constitució. 4. Conseqüències del principi de laïcitat en l'actuació de l'Estat amb relació al factor social religiós.

TEMA 24. EL PRINCIPI D'IGUALTAT RELIGIOSA DAVANT LA LLEI

1. Significat de la igualtat religiosa en la Constitució. 2. Igualtat i uniformitat. 3. Igualtat religiosa i llibertat. 4. Igualtat i discriminació entre creients i no-creients.

TEMA 25. EL PRINCIPI DE COOPERACIÓ ENTRE L'ESTAT I LES CONFESIONS RELIGIOSES

1. Pressupòsits del principi de cooperació. 2. Significat del principi de cooperació. 3. Modalitats del principi de cooperació.

TEMA 26. LA LLEI ORGÀNICA DE LLIBERTAT RELIGIOSA

1. Nocions generals. 2. Naturesa jurídica. 3. Contingut de la LOLR. 4. Protecció jurídica de la llibertat religiosa. 5. Subjectes (actiu i passiu) de la LOLR. 7. Límits.

TEMA 27. POSICIÓ JURÍDICA DE LES CONFESIONS RELIGIOSES

1. Situació legislativa. 2. Posició bàsica de les confessions.

TEMA 28. RÈGIM ECONÒMIC DE LES CONFESIONS RELIGIOSES

1. Règim hisendístic. 2. Règim patrimonial. 3. Negocis jurídics de contingut patrimonial dels quals formen part les confessions religioses.

TEMA 29. EL MATRIMONI (I)

1. El matrimoni religiós davant el dret espanyol: a) matrimoni religiós i matrimoni civil; b) els sistemes matrimonials; c) síntesi històrica; d) condicionaments constitucionals del sistema matrimonial vigent.

TEMA 30. EL MATRIMONI (II)

1. El matrimoni celebrat segons les normes del dret canònic.: a) sistema matrimonial de l'Església catòlica; b) eficàcia civil del matrimoni canònic en el dret comparat. 2. La regulació del matrimoni canònic en la Llei del 7 de juliol de 1981: a) antecedents; b) la posició sistemàtica del matrimoni canònic; c) moment constitutiu; d) la inscripció en el Registre Civil; e) separació, nul.litat i dissolució.

TEMA 31. EL MATRIMONI (III)

1. El matrimoni celebrat de forma religiosa no catòlica.: a) tractament jurídic del matrimoni religiós catòlic en el dret comparat; b) la regulació del matrimoni religiós no catòlic en la Llei del 7 de juliol de 1981.

TEMA 32. L'ENSENYAMENT

1. Formulació legal del dret a la llibertat d'ensenyament. 2. Formalització del dret a la llibertat d'ensenyament. 3. La confessionalitat de l'ensenyament. 4. Ensenyament de la doctrina religiosa.

TEMA 33. L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

1. La tutela de l'interés religiós individual: a) llibertat de consciència versus norma estatal; b) l'objecció de consciència. 2. L'objecció de consciència al servei militar obligatori.

TEMA 34. LA TUTELA DE L'INTERÈS RELIGIÓS COL.LECTIU

1. Introducció. 2. La tutela penal. 3. La tutela administrativa. 4. La tutela judicial. 5. La tutela assistencial de l'interés religiós.